

**TELEKOMÜNİKASYON
SEKTÖRÜNDE DÜZENLEMELERE
YÖNELİK GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Stratejiler
Dairesi Başkanlığı**

**NİSAN 2009
SAYI-16**

BT Düzenlemeleri Hafifletilme Aşamasında

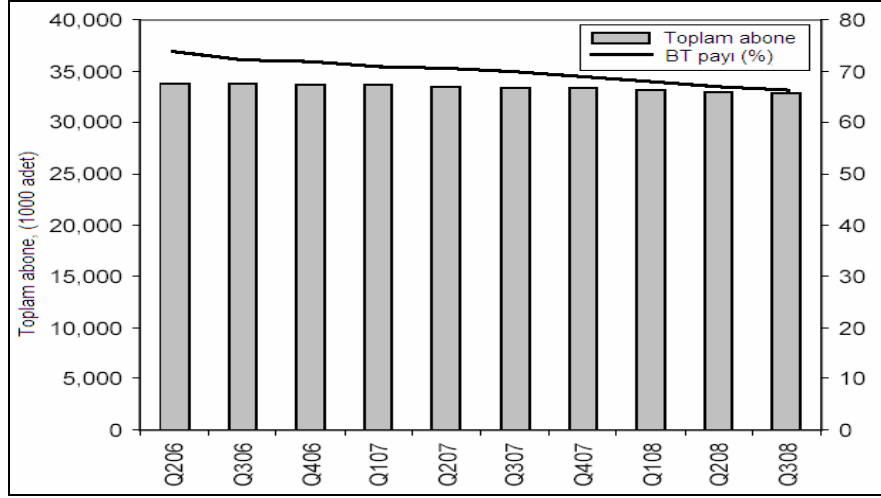
İngiltere'nin düzenleyici otoritesi Ofcom, sabit hat erişimde toptan ve perakende pazarları incelemiş ve bu çalışmaya bağlı olarak, İngiltere sabit hat yerleşik işletmecisi BT'yi ilgilendiren regülasyon değişiklikleri yapmayı önermiştir. Bu düzenleyici değişiklikler içerisinde; BT'nin toptan satış fiyatlarında bazı kısıtlamaların kaldırılması ve hizmet paketlerinde perakende hizmetleri önermesinin önünün açılması bulunmaktadır.

Ofcom, 2003'de söz konusu pazar ve BT'nin bu pazardaki yerini incelemiş ve geçen bu zamanda pazardaki rekabetin ciddi olarak arttığını ifade etmiştir. Bu süreçte BT'nin, Openreach isimli ayrı bir şirket ile fonksiyonel ayrıma gitmesi önemli bir adım olmuştur. Openreach hizmetlerin sağlanması için şebekeye erişimin gerçekleştirilmesinden sorumludur ve bunu gerçekleştirirken BT de dahil bütün hizmet sağlayıcılara eşit davranmaktadır. BT'nin perakende sabit hat ses pazarındaki payı giderek düşmüştür. İngiltere genişbant erişiminin büyük bir kısmı sabit hat şebekeler üzerinden DSL teknolojisi ile sağlanmasından dolayı, sabit hat erişiminin genişbant pazarı üzerinde büyük etkisi bulunmaktadır. BT'nin İngiltere'de en büyük ve tek perakende genişbant sağlayıcısı olmasına rağmen, diğer Avrupa yerleşik işletmecilerine kıyasla oldukça düşük olan %25'lik pazar payına sahiptir.

Pazardaki rekabet ortamının bu şekilde artmasıyla; Ofcom, BT'nin pazardaki bazı yönleriyle etkin piyasa gücü rolünü yitirdiğini ve böylece mevcut sınırlamaların kaldırılabilceğini düşünmektedir.

Perakende tarafında, düşünülen en etkin değişiklik, BT'ye hizmet paketleri sunması imkanının verilmesi önerisidir. BT şu anda üçlü oyun paketi (genişbant, sabit hat ses ve TV) sunmaktadır, ancak kısıtlamalardan dolayı her üç ayrı hizmeti de ayrı ayrı pazara

sunup fiyatlandırmaktadır. BSKyB ve Caphone Warehouse gibi BT'nin rakipleri, üçlü paket hizmetleriyle pazarda belli bir yapı oluşturmayı başarmışlardır. Genellikle paket şeklindeki ürünler ayrı ayrı sunulmalarına göre daha ucuzdur ve bu bir pazar stratejisidir. Ancak Ofcom'un önerisinin kabul edilmesi durumunda, BT'nin önündeki bu kısıtlama kalkacaktır.

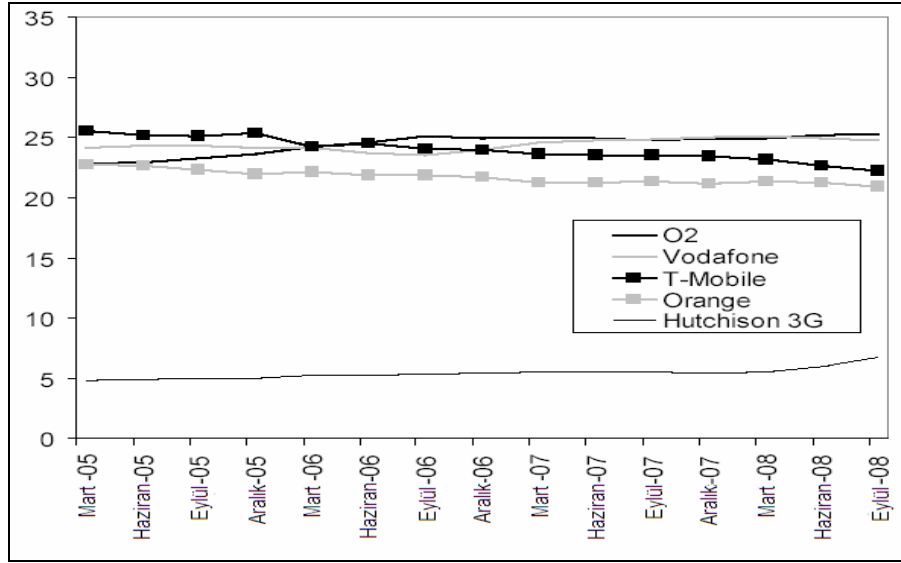

Şekil : BT'nin İngiltere sabit hat pazarındaki durumu

Ofcom, toptan satış tarafında; pazarın ideal hale geldiğini düşünmektedir ve bazı kısıtlamaların kaldırılmasını önermektedir. BT, rakiplerine toptan seviyede erişim hizmetlerini tüketiciden kar elde edebilecekleri şekilde satmaktadır. YAPA'dan farklı olarak, işletmecilere BT'nin santrallerine kendi ekipmanlarını yerleştirme imkanı veren bu taktik son yıllarda yaygınlaşarak pazardaki rekabet seviyesini artırmıştır.

Mevcut Şebekenin Paylaşılması

İngiltere'nin en büyük iki mobil işletmecisi O2 ve Vodafone'un şebekelerini birleştirmeyi planladıkları ifade edilmektedir. Zaten Vodafone'un Orange ile sınırlı şebeke paylaşımı söz konusudur ayrıca Orange'ın şimdi T-mobile ve 3 ile 3G altyapısının paylaşımına yönelik talebi bulunduğu ifade edilmektedir. Eğer tüm bunlar gerçekleşirse, İngiltere'deki beş şebeke işletmecisi hizmetlerini sadece paylaşılmış iki şebeke üzerinden sağlayabilecektir.

Şekil : İngiltere Mobil Pazar payları, (%)

Şebekelerde gerçekleşecek böyle bir birleşme, ülkede baz istasyon sayısının düşmesini ve dolayısıyla maliyetlerin de azalmasını sağlayacaktır. Ayrıca 3G mobil genişbant hizmetlerinin kırsal bölgelerde daha geniş alanlara, daha ucuz maliyetle götürülmesi sağlanacaktır. Bilindiği üzere hükümetin Digital Britanya raporunda 2012'ye kadar ulusal genişbant ağının oluşturulması hedeflenmektedir ve bu hedef işletmeciler üzerinde ciddi baskı oluşturmaktadır.

Vodafone, Orange ile 2G hizmetlerinde farklı frekanslar üzerinden şebekelerini ortak kullanarak gerçekleştirdikleri birliktelikten sonra şimdi de yeni şebekelerin paylaşımında istekli görünmektedir.

900 MHz bandında hem O2'nin hem de Vodafone'un spektrumu bulunmaktadır ve her iki işletmeci de bu spektrumun bir kısmını diğer şebekeler tarafından mobil genişbant kullanımı için bırakmaları konusunda baskıya maruz kalmaktadır. O2 ve Vodafone'un kendilerinden ekstra maliyete katlanmaları istendiğini düşündüklerinden; bu işletmeciler ile hükümet ve düzenleyici otorite arasındaki görüşmeler defalarca durma noktasına

gelmiştir. Eğer işletmeciler, 3G hizmetlerinin kırsal alanlarda genişletilmesi için gösterdikleri işbirlikçi tutum gibi şebeke kaynaklarının birleştirilmesi yönünde düzenleyici bir yaklaşım gösterebilirlerse, söz konusu spektrumu bırakmaları konusunda kendilerini sorumlu hissedebilirler.

Telekom düzenleyicisi Ofcom ve hükümet yetkilileri, genişbant ağının genişletilmesine yardımcı olabilecekse, şebeke paylaşımını destekleyecekleri düşünülmektedir. İşletmecilerin her biri abone kazanmak için birbiriyle yine rekabet edecektir, ancak ortak olarak sahiplenilen şebekeler işletmecilerde ortak düşünceler doğuracaktır. Vodafone ve O2, 2008'in Eylül sonu itibariyle İngiltere mobil pazarın yaklaşık %50'sine sahiptir ve diğer abonelikleri 3, Orange ve T-Mobile paylaşmaktadır.

Fonksiyonel Ayrım

France Telecom'dan sonra ülkenin en büyük ikinci işletmecisi olan Vivendi'nin İcra Kurulu Başkanı Jean-Bernard Levy, Financial Times'a yaptığı açıklamada France Telecom'un sabit hat pazarında mevcut karların %85'ini ele geçirdiğini ve telekom pazarında sağlıklı olmayan bir hakimiyeti olduğunu öne sürmüştür. Levy, pazarda adil rekabeti temin etmek için gerekli olan açık ve net kuralların olmadığını ve konuyu AB'ye taşıyacaklarını sözlerine eklemiştir.

Levy, İtalya'da gerçekleşecek fonksiyonel ayrımın Fransa pazarı içinde uygulanması gerektiğini, şebekenin yerleşik işletmeciden alınarak görevi diğer işletmecilere arz sağlamak olan yeni bir işletmeciye devredilmesini kapsayan tam ayrımın ideal bir yöntem olduğunu, ancak şu an için fonksiyonel ayrımın da kendilerini tatmin edeceğini belirtmiştir.

Vivendi'nin bu talebinin, fonksiyonel ayrımı teşvik eden bilgi toplumu ve medyadan sorumlu komisyon üyesi Viviane Reding'den de destek bulması beklenmektedir. Reding'in AB üyesi ülkelerdeki tüm sabit hat yerleşik işletmecilerine fonksiyonel ayrım şartı getiren bir düzenlemenin yürürlüğe girmesini desteklediği bilinmektedir.

Fransa'da yerleşik işletmeci ses telefonu pazarının %85'ini elinde bulundurmaktadır. Fonksiyonel ayrımın devreye girdiği İngiltere'de yerleşik işletmeci BT'nin %70'lik payı ile kıyaslandığında bu oldukça büyük bir rakamdır. Ses pazarı önemli olmakla birlikte işletmecilerin portföyünde daha önemli yer tutan perakende genişbant pazarı üzerindeki etkileri de göz önüne alınmalıdır. Bu pazarda France Telecom'un %47'lik payı BT ile %25 ile karşılaştırıldığında bu etki daha iyi anlaşılmaktadır.

Toptan Sabit piyasalar

BnetzA 31 Mart 2009'da YAPA aylık ücretlerini yayımlamıştır. Daha önceki kararlarında olduğu gibi Kurum ücretleri ileriye dönük LRIC (bottom-up) modelini ve DT'nin maliyet muhasebesi kayıtlarını kullanarak belirlemiştir.

Kurum'un kararına göre mühendislik ve bakır ağ maliyetlerinin artışı, sermaye maliyetinin düşüşü (vergilerden sonra sermayenin ağırlıklı faiz oranı %7,19) ve kurumlar vergisinin düşüşü dikkate alınmıştır.

a) Tam erişim

10.5 €'dan 10.2€'ya düşmüştür. (-%2,9)

Haziran 2008'de belirlenen paylaşımlı erişim ücretleri bu karardan etkilenmemiştir ve Haziran 2010'a kadar geçerlidir.

b) Alt yerel ağa erişim

Saha dolabı noktasında yerel ağa erişimin ücretleri 7,55€'dan to 7,21€'ya düşmüştür (-4.5%).

c) Reaksiyonlar

DT, Kurum'a yapmış olduğu başvuru ve teklifin (2 yıl yerine 5 yıllık geçerli ücret belirlenmesi ve ücretin 12,9€ olmasının) kabul edilmemesi nedeni ile hayal kırıklığına uğramıştır. Bu bakımdan kırsal kesime yapacağı yatırımlara ilişkin planlarını gözden geçirmek zorunda kalacağını bildirmiştir.

Alternatif katma değerli hizmet sunan işletmeciler birliği VATM ve altyapı kuran işletmeciler birliği BREKO ise kararı memnuniyetle karşılamıştır. Ancak ücretlerdeki düşüşün daha fazla olması ve 9€'ya düşerek AB ortalamasına yaklaşmasını tercih edeceklerini bildirmişlerdir.

Ayrıca görüşmeler, alternatif işletmecilerin artık homojen tek bir grup şeklinde olmadıklarını göstermektedir. Örneğin BREKO içinde YAPA ücretlerinin daha düşük olmasının talep edilmesi husunda bir bölünme yaşanmıştır. Bazı altyapı işletmecileri daha düşük ücretler yerine yatırımlarının uzun vadede garanti altına alınmasını talep etmiştir ki bu durum DT'nin pozisyonuna yakın bir duruştur.

Sabit Arabağlantı Pazarları – DT'ye Getirilen Yükümlülükler

Düzenleyici Kurum 22 Nisan itibariyle sabit arabağlantı pazarları (2007 ve 2003 tavsiyelerinde 2 numaralı piyasa) hususunda yaptığı ikici tur analizlere ilişkin kararını açıklamıştır. Birinci ve ikinci tur analizlere arasındaki temel fark, transit alt pazardan düzenlemelerin kaldırılması olmuştur. Sabit çağrı başlatma ve çağrı sonlandırma pazarlarında DT'ye EPG olarak getirilen yükümlülükler şunlardır:

- Arabağlantı ve ortak yerleşim sunma
- Ayrım gözetmeme
- Referans arabağlantı teklifi yayınlama
- Etkin hizmet sunumu prensibine göre maliyet esaslı tarifeler belirleme ve bunların öncül düzenlemeye tabi olması

BNetZA yalnızca yükümlülüklerin prensiplerini belirlemiştir. Kurum arabağlantı ücretlerini yürürlükte olan kararının Haziran 2011'de sona ermesinin ardından belirleyecektir. Taslak kararın 2 Nisan 2009'da Komisyon'a bildirilmesi sırasında Komisyon öngörülen fiyat kontrolünün detaylarının belirlenmemesi nedeni ile eleştirmiş ve durumun düzeltilmemesi halinde ihlal prosedürünü işleteceğini bildirmiştir.

Komisyon, Kurum'un mobil çağrı sonlandırma ile ilgili bildirimine de benzer bir yorumda bulunmuştur. BNetZA, 57 adet alternatif işletmeciyi 3 numaralı piyasada EPG ilan etmiştir. Aşağıdaki tabloda Kurum'un birinci ve ikinci tur analizlerde sabit arabağlantı pazarlarına ilişkin kararının genel hususları yer almaktadır.

Tablo: Sabit Arabağlantı Pazarları İkinci Tur Analizleri

Komisyon'un piyasa tanımı	BNetZA Piyasa Tanımı	BNetZA Piyasa Analizi ve Yükümlülükler
Sabit kamu telefon şebekesinde çağrı başlatma (2007/2)	Hizmetlere (katma değerli hizmetler, ücretsiz aranır numaralar, maliyet paylaşımı hizmetler vb.) Çağrı başlatma ve yerel çağrı taşımayı kapsayan çağrı başlatma	DT EPG'ye sahiptir. Birinci analizde belirtilen yükümlülükler devam etmektedir.
Her bir sabit kamu telefon şebekesinde çağrı sonlandırma (2007/3)	Her bir sabit şebekede çağrı sonlandırma	DT, EPG'ye sahiptir. Çağrı başlatma alt piyasaları ile aynı yükümlülükler 57 adet alternatif şebeke işletmecisi EPG'ye sahiptir. Yükümlülüklere ilişkin karar taslağı henüz bildirilmemiştir.
Sabit kamu telefon şebekelerinde transit hizmetler	BNetZA transit hizmet ile başlatma veya sonlandırmanın kombinasyonu olan 5 adet alt pazar tanımlamıştır. Bu alt pazarlar öncül düzenlemeden kaldırılmıştır.	DT üzerindeki yükümlülükler kaldırılmıştır.

Eircom'un makul olmayan paket yükümlülüğüne aykırı davranışı

Eircom, 6 Ekim 2008'de "Meteor Irland" şirketine yapılacak ücretsiz aramaları da içeren "KonuşmaZamanıPaketi" isimli bir dizi promosyon başlatmıştır.

"1M ve 3M Aile KonuşmaZamanı" paketleri düşük seviyeli perakende sabit darbant erişim piyasası içinde yer almaktadır. İrlanda düzenleyici kurumu ComReg Eircom'u söz konusu piyasada EPG ilan etmiş ve makul olmayan hizmet paketleri sunmama yükümlülüğü getirmiş bulunmaktadır.

Konuyla ilgili incelemelerin ardından, Comreg Eircom'un "1M ve 3M Aile KonuşmaZamanı" paketlerinin maliyetinin altında satıldığını ve hat kiralama ve ilgili piyasalarda rekabeti bozucu potansiyeli bulunduğunu tespit etmiştir.

11 Şubat 2009'da Comreg makul olmayan paket sunmama yükümlülüğünün ihlaline ilişkin bu tespitini Eircom'a bildirmiştir.

Bir aylık sürenin ardından Eircom 9 Mart 2009'da bu bilgilendirmeye ilişkin savunmasını ComReg'e göndermiştir.

Eircom'un savunmasının değerlendirilmesinden sonra ComReg, Eircom'un "1M ve 3M Aile KonuşmaZamanı" paketleri ile ilgili olarak makul olmayan paket sunmama yükümlülüğünü ihlal ettiği görüşünde olduğunu Eircom'a bildirmiş bulunmaktadır.

Eircom ile Colt Telecom arasındaki uzlaşmazlığa ilişkin karar

Colt Telecom'un "İçeriksiz Toptan Ethernet Erişimi" talebi "toptan kiralık hat sonlandırma" piyasası ile ilgili bulunmakta ve Eircom'a getirilen yükümlülüklerle ilişkilendirilmektedir. Bu yükümlülükler arasında erişim sağlama ve ayırım gözetmeme

yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu talebe ilişkin Comreg kararı aşağıdaki gibi yayımlanmıştır:

Colt Telecom'un "İçeriksiz Toptan Ethernet Erişimi" talebi makul bir erişim talebidir. Eircom bu talebi karşılamakla yükümlüdür.

Colt Telecom'un Eircom'dan erişim talebinin bir parçası olarak talep ettiği "toplama altyapısı" ilgili altyapılara erişim olarak değerlendirilmektedir ve Eircom'un bu konuda yükümlülüğü bulunmaktadır. Colt Telecom'un bu talebi de makul bir erişim talebidir ve Eircom bu talebi karşılamakla yükümlüdür.

Eircom bu talepleri karşılayacak bir hizmet teklifini Colt Telecom'a sunacaktır. Colt Telecom'da bu teklifi kabul edip etmediğini 3 ay içerisinde Eircom'a bildirmek zorundadır. Aksi halde bu teklif geçerliliğini yitirecektir.

Colt Telecom'un yukarıdaki içeriksiz toptan ethernet erişimi ve ilgili altyapılara erişim talepleri ile birlikte talep ettiği ortak yerleşim hizmeti, yine ilgili altyapılara erişim olarak değerlendirilmekte olup Eircom'un yükümlü kılındığı bir alan ile ilgilidir. Ancak Colt Telecom'un istediği şekliyle ortak yerleşimin Eircom tarafından sağlanması mümkün görülmediğinden, Eircom'un bu teklifi geri çevirmesine ilişkin bir işlem gerekmemektedir.

Mobil Çağrı Sonlandırma Ücretlerinin Düşürülmesi

İrlanda düzenleyici otoritesi ComReg, mobil şebeke işletmecileri Vodafone, O2 ve Meteor'un mobil sonlandırma ücretlerini önümüzdeki üç yıl içerisinde daha da düşürmeleri yönündeki taahhütlerini memnuniyetle karşılamıştır. Bilindiği gibi mobil çağrı sonlandırma ücreti, bir mobil işletmecinin, sabit veya mobil başka bir işletmeciden gelen bir çağrının kendi şebekesinde sonlandırılması için aldığı toptan ücrettir. Vodafone, O2 ve Meteor mobil çağrı ücretlerini 2012'de dakika başına maksimum 5 Avro sent'e düşüreceklerini taahhüt etmektedirler. Bu da İrlanda'daki ortalama mobil çağrı sonlandırma ücretlerinde % 47 gibi önemli bir azalmaya karşılık gelmektedir.

ComReg bu taahhüdün etkin mobil işletmeciler için uygulanacak kademeli geçiş (glide path) ile uyumlu olduğunu ve mobil şebekelerde telefon çağrısı sonlandırma piyasasındaki mobil işletmeciler için getirilen fiyatlandırma kontrol mekanizmalarına uygun olduğunu değerlendirmektedir. Ancak, bu taahhütlerin uygulanmaması veya AB ortalaması ile arada büyük farklar oluşması halinde müdahale etme hakkını saklı tutmaktadır.

Mobil sonlandırma ücretlerindeki düşüşler 1 Nisan 2010'da yürürlüğe girecek aşağıdaki gibi kademeli bir plana dayanmaktadır.

Tablo: Maksimum Mobil Sonlandırma Ücretleri (€ sent) ve Yürürlük Tarihleri

İşletmeci	2010		2011		2012	
	1 Nisan	1 Ekim	1 Nisan	1 Ekim	1 Nisan	1 Ekim
Vodafone	7.80		7.00		5.00	
O2	7.80		7.00		5.00	
Meteor	9.40	8.80	7.90	7.50	5.60	5.00

Bu üç mobil işletmeciden ayrı olarak, piyasaya sonradan giren ve sadece üçüncü nesil hizmetler sunan Hutchinson 3G Ireland ("H3GI") işletmecisi ise mobil sonlandırma ücretlerini aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi düşürmeyi taahhüt etmiştir.

Tablo: Maksimum Mobil Sonlandırma Ücretleri (€ sent) ve Yürürlük Tarihleri

İşletmeci	1 Oca 2009	1 Oca 2010	1 Oca 2011	1 Oca 2012	1 Oca 2013
H3GI	12.98	12.43	10.85	8.75	5.00

Toptan seviyedeki ücretlerde uygulanacak bu azalmaların hem sabit hem de mobil müşterilere fayda getireceği düşünülmektedir. Ayrıca bu düşüşler ile İrlanda'nın mobil sonlandırma ücretlerinde rekabetçi kalmaya devam edeceği değerlendirilmektedir.

Avrupa Birliği Komisyonu AGCOM'un Sabit Erişim Piyasalarında Pazar Analizlerine İlişkin Görüşlerini Açıkladı

AB Komisyonu İtalyan Düzenleyici Kurumu AGCOM'un 5 Mart 2009 tarihinde sunduğu ikinci etap piyasa analizleri konusunda görüşlerini 17 Nisan 2009 tarihinde yayımladı. Söz konusu görüş raporda ele alınan;

- Mesken ve ticari kullanıcılar için sabit bir noktada kamu telefon şebekesine erişim piyasası (Piyasa 1),
- Sabit bir noktada genişbant ve/veya ses hizmetlerinin sunumu için toptan (fiziksel) şebeke altyapısına erişim (paylaşımly ya da tam erişim ve borulara erişim dâhil) piyasası (Piyasa 4),
- Sabit bir noktada genişbant hizmetlerinin sunumu için toptan genişbant erişim (sanal şebeke erişimi, veri akış erişimi dâhil) piyasası (Piyasa 5),

analizlerine ilişkin verilmiştir. Bilindiği gibi AGCOM analize tabi tüm piyasaların coğrafi olarak tüm ülkeyi kapsadığı tespitini yapmış fakat 5 nolu genişbant erişim pazarı için coğrafi farklılaştırmaya dayalı bir yaklaşımın daha uygun olacağı konusunda bir değerlendirme yapmıştır. AB Komisyonu görüşünde ise AGCOM'un bu kararına dayanak teşkil eden hususların detaylı bir şekilde belirtilmediği ve coğrafi temelde yükümlölük ayrıştırmayla ilgili olarak da yeterli bilgi verilmediği ifade edilmiştir. Ayrıca AB Komisyonu, düzenleyici kurumun etkin piyasa gücü tespiti yapıp, yükümlölükler konusunda bir belirleme yapmaması konusuna da eleştiri getirmiştir. Detay bazda getirilen eleştiriler arasında ise VoIP için genişbant erişime 1 nolu piyasa içerisinde yer verilmesi gibi birtakım konular bulunmaktadır. Tüm bu değerlendirmeler ışığında Komisyon, AGCOM'un kararıyla ilgili olarak AB düzeyinde yeterli kamuoyu konsültasyon süreci işletilmediği gerekçesiyle yasal süreci işletip işletmeyeceğine ilişkin hususları gözden geçireceğini de beyan etmiştir.

AGCOM Telekom Italia'nın Evrensel Hizmete İlişkin Hizmet Kalitesi Hedeflerini İçeren Kararını Yayımladı

AGCOM, 2 Nisan 2009 tarihinde, Telekom Italia'nın 2009 yılına ait evrensel hizmete ilişkin hizmet kalitesi hedeflerini içeren kararını yayımladı. Söz konusu hedefler aşağıdaki tablo da gösterilmektedir.

Tablo- Hizmet Kalitesi Hedefleri

Hizmet Kalitesi İndikatörleri	Hedefler
İlk bağlantı süresi	<ul style="list-style-type: none">• 95% ilk 18 takvim gününde• 99% ilk 34 takvim gününde• 95% sözleşme gününde
Erişim hattı başına hata oranı	<ul style="list-style-type: none">• %13,4
Hata tamir oranı	<ul style="list-style-type: none">• 80% ilk 48 saat içerisinde• 95% ilk 125 saat içerisinde• 92% sözleşmedeki sürede
Operatör hizmetleri için cevap verme süresi	<ul style="list-style-type: none">• 5 saniye (ortalama)• 90%'ı 20 saniyeden az sürede
Şikâyet edilen faturalar	<ul style="list-style-type: none">• 2,8%
Fatura Hata Oranı	<ul style="list-style-type: none">• 0,5%
Müşteri yardım hizmetleri için cevap verme süresi	
<ul style="list-style-type: none">• Otomatik cevaplama sisteminden gerçek kişi operatöre bağlanma süresi	70 saniye
<ul style="list-style-type: none">• Arayan kişinin gerçek kişi operatöre bağlanmak istemesinden sonraki ortalama bağlantı süresi	95 saniye
<ul style="list-style-type: none">• Gelen aramaların ilk 20 saniyede cevaplanma oranı	38%

2009 yılına ilişkin hizmet kalitesi hedefleri 2008 yılına oranla önemli oranlarda iyileştirmeleri ihtiva etmektedir.

İtalya Parlamentosu'na Şebeke Yansızlığı-Tarafsızlığı (Net Neutrality) Hususunda Kanun Teklifi Sunuldu

İtalya'da ana muhalefet partisine bağlı iki senatör tarafından şebeke yansızlığı-tarafsızlığı (net neutrality) hususunda Parlamento'ya kanun teklifi sunuldu. Söz konusu teklifin muhalefet partisi tarafından yapılması nedeniyle, yasalaşp yasalaşmayacağı hususunda tereddütler bulunmakla birlikte; kamuoyunda konuyla ilgili tartışmalar başlamış bulunmaktadır.

İlgili yasa teklifinde internet servis sağlayıcılarına tüm taraflara şeffaf koşullarda erişim sağlama, en az bantgenişliği (minimum bandwidth) ve en yüksek hızı (maximum speed) garanti etme yükümlülükleri getirilmektedir. Ayrıca hizmet verimi sırasında belirli hizmet kalitesi parametrelerinin sağlanması (hizmetin sebepsiz yere kesilmemesi, aksatılmaması ve ayrımcılık yapılmaması, erişim sağlayıcılarının kendi müşterilerine sağladıkları hizmet kalitesiyle arabağlantı anlaşması yaptıkları işletmecilere sunulan hizmet kalitesi unsurlarının aynı olması gibi) hususu da önem verilen konular arasında yer almaktadır.

İSPANYA

Veriakış Erişimi Üzerinden Yalın DSL Hizmeti Sunulması

İspanya düzenleyici kurumu CMT, 2 Nisan 2009 tarihinde, Vodafone İspanya tarafından yapılan şikayet üzerine Telefonica'nın veriakış erişimi üzerinden yalın DSL hizmeti sağlaması hususundaki yükümlülüklerini yerine getirmesine ilişkin bir karar vermiştir. CMT, Telefonica'yı bu tür bir hizmet sağlaması için, 27 Temmuz 2008'den önce sunmak koşuluyla, Mart 2008 tarihinde yükümlü kılmıştır.

Bu kapsamda CMT, Telefonica'nın ileri sürdüğü teknik zorlukların söz konusu hizmetin sağlanmasını geciktirdiği yönündeki savunmasını reddetmiş, 3 hafta içerisinde

Telefonica'nın yükümlülüklerini yerine getirmeye başlamaması halinde her gün için 10.000 Avro ceza verilmesini kararlaştırmıştır.

Mobil Sonlandırma Ücretleri

2 Nisan 2009 tarihinde CMT; ilgili piyasada etkin piyasa gücüne sahip işletmeciler olduklarına karar verilen Orange, Telefonica Moviles, Vodafone ve Xfera için 16 Nisan 2009 – 30 Eylül 2009 tarihleri arasında geçerli olacak mobil sonlandırma ücretlerini belirlemiştir. Söz konusu ücretlere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo: Mobil Sonlandırma Ücretleri

Mobil İşletmeci	Önceki Dönem Ücretleri (€ sent/dk.) (16 Ekim 2008- 15 Nisan 2009)				Mevcut Ücretler (€ sent/dk.) (16 Nisan- 30 Eylül 2009)			
	Mak. Ort. Ücret	Çağrı Kurulum Ücreti	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat	Mak. Ort. Ücret	Çağrı Kurulum Ücreti	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat
Telefonica Moviles	7,83	-	8,051*	4,250*	7,0	-	6,646 *	5,250*
Vodafone	7,87	-	7,408*	6,469*	7,0	-	6,244*	6,244*
Orange	8,03	-	8,600*	3,314*	7,0	-	7,346*	3,314*
Xfera	11,73	-	12,702 *	7,547*	10,41	-	11,466 *	6,490*

* İlk dakika ücretleri bölünmemektedir.

Numara Taşınabilirliği, Yerel Ağın Ayrıştırılması ve Veriakış Erişimi

6 Nisan 2009 tarihinde, 13 Mart 2009 tarih ve 329/2009 sayılı Kararname Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kararname, yazılı rıza alınması koşulunu kaldırmış ve doğrulanabilir/ispatlanabilir herhangi bir yöntemle müşterilerin sabit ya da mobil numarasının taşınmasına ilişkin rızasının alınmasına izin vermiştir.

Bu çerçevede, 16 Nisan 2009 tarihinde CMT, sabit ve mobil numara taşınması hususunda, üçüncü ve bağımsız bir tarafça da doğrulanabilecek olması halinde, müşterinin sözlü onayı ile de işlem yapılabileceğine karar vermiştir. Aynı uygulama

numara taşıma talebi olup olmamasına bakılmaksızın ayrıştırılmış yerel ağ ve veriakış erişimi içinde geçerlidir. Üçüncü tarafça onay alınması uygulaması İspanya'da taşıyıcı ön seçimi hizmeti için 2004 yılında başlamıştır.

Onay alınmasının ardından, tüketicinin geçiş yapacağı yeni işletmeci tüketiciye hizmetin hüküm ve koşullarını ve üçüncü tarafça tüketicinin kendisinden telefon aracılığıyla (yapılan telefon görüşmesinin tarih ve saati ile birlikte) onay alınmış olduğuna ilişkin bilgi notunu içeren belgeleri tüketiciye göndermektedir. Tüketici hiçbir ödeme yapmadan yedi iş günü içerisinde geçiş işleminden vazgeçebilmektedir.

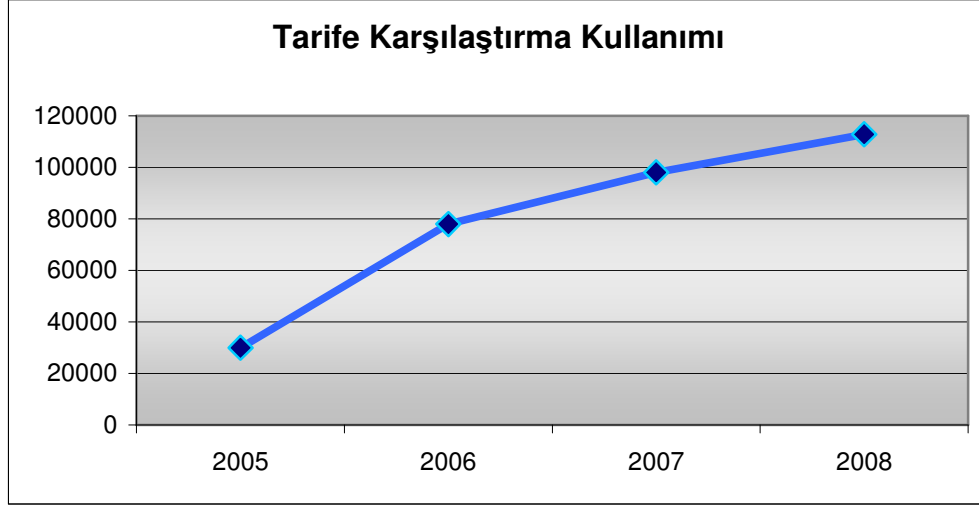
Üçüncü tarafça onay alınması uygulamasının kullanılacak olması halinde işletmeciler bu durumu düzenleyici kurum CMT'ye bildirmekle yükümlüdür.

Tarife Karşılaştırma Hizmetleri

Portekiz düzenleyici otoritesi ANACOM tarafından sunulan mobil telefon hizmetlerinin tarife karşılaştırması 2008 yılında yaklaşık 16.900 kez kullanılmıştır. Buna göre her ay yaklaşık 1400 kez bu hizmetten yararlanılmıştır. Bu hizmetin başladığı 28 Temmuz 2005'ten itibaren yaklaşık 3 yıl 5 aylık bir zaman periyodunda bu hizmetlere erişim sayısı yaklaşık 112.800 olmuştur.

Bu çerçevede kullanılan en popüler hizmetlerin başında çağrı ve mesaj hizmetlerinin karşılaştırılması ile mesaj ve sesli mesaj hizmetlerinin karşılaştırılması yer almaktadır. Bahse konu tarife karşılaştırma hizmeti ANACOM ile üç mobil işletmeci (Optimus/Sonaecom, TMN, Vodafone) tarafından geliştirilmiştir. Bu hizmetler kullanıcılara ücretsiz olarak sunulmaktadır.

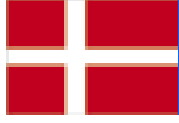
AVUSTURYA

AB, Telekom Avusturya'dan Daha Fazla Rekabetçi Olmasını Bekliyor

Komisyoner Reding Avusturya sabit hat ve genişbant internet pazarının daha rekabetçi olmasının beklendiğine işaret etmektedir. Reding'e göre genişbant hizmetlerinin kurulumunda pazarda yeterince rekabet yaşanmamaktadır. Ayrıca yerleşik işletmeci olan Telekom Avusturya'nın sabit hat pazarındaki durumu eleştirilerin odağında yer almaktadır.

2008 yılının ilk çeyreğinin sonunda sabit pazarda çağrı başlatma payının %60'ından fazlasını elinde bulunduran Telekom Avusturya, rakiplerine %40'tan daha az pay bırakmıştır. Bu işletmecinin sabit hat sayısında azalma eğilimi bulunmaktadır ve bu azalmanın büyük çoğunluğu iş sektöründedir. Buna karşın genişbant pazarı sürekli büyüme eğilimi göstermektedir. Bu noktada Reding, Telekom Avusturya'nın genişbant şebekesinin kurulumunun yavaş olduğunu iddia etmekte ve eleştirmektedir. 2008 yılı sonu itibariyle Avusturya genişbant internet penetrasyon oranı yaklaşık %30'dur. Yerleşik işletmecinin sabit hat ve genişbant internet pazarındaki rakipleri UPC ve

Tele2'dir. UPC şirketi genişbant pazarında nispeten daha güçlü olmasına karşın sabit hat pazarı ve ses trafiğinde göreceli olarak daha zayıftır.

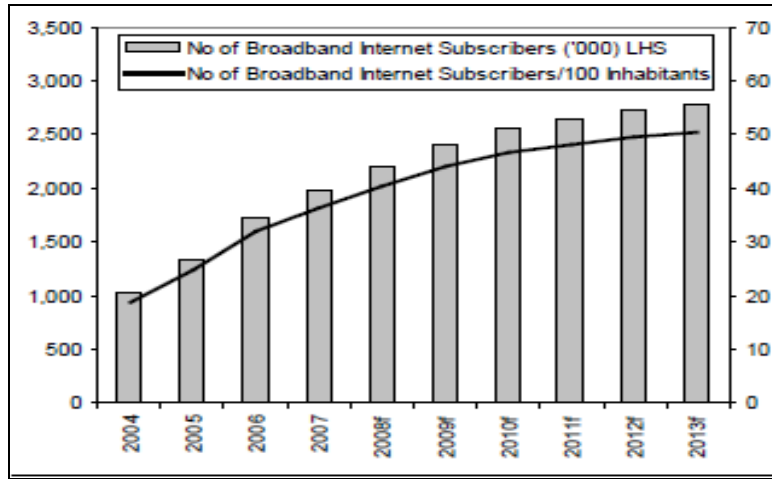

DANİMARKA

Reding Danimarka'nın Genişbant Planını Onayladı

Avrupa Komisyonu Bilgi Toplumu ve Medyadan sorumlu üyesi Viviane Reding, Danimarka'nın düzenleyici kurumu olan NITA'nın yerleşik operatör TDC ve bu operatörün fiber optik kablo şebekesine ilişkin planını onayladı. NITA Reding'in fiber optik şebekelerin yüksek hızlı genişbant erişiminin düzenlenmesi tutumunu düzenlemelere yansıtan tek Avrupa düzenleyici kurumudur. Bu tutum çok hızlı genişbant tesislerine yatırımın ağırlığı genellikle beklenmesi gerektiği algısı oluştursa bile yerleşik operatöre düzenlenmiş bir fiyattan bu şebekelere erişim yükümlülüğü getirilmesini içermektedir.

Danimarka'da genişbant – Mevcut Veriler & Tahminler

İngiltere gibi diğer ülkelerde düzenleme getirmenin odak noktasında yeni kurulacak kablo şebekeleri varken, TDC'nin zaten Danimarka'da sabit hat ve mobil şebekenin yanında bir kablo şebekesi bulunmaktadır. Fakat çok hızlı genişbantın yaygınlaşması

için TDC yeni yatırımlara ihtiyaç duymaktadır. Bununla beraber rakiplere toptan erişim sağlama yükümlülüğüne tabi olmanın endişesiyle daha yüksek hızlı genişbant yatırımlarını ötelemektedir.

İngiltere’de yerleşik işletmeci BT yaptığı yatırımın adil bir şekilde geri dönüşünü sağlayacak destekleyici bir düzenleyici çerçeve olmasına bağlı olarak başlangıç aşamasında fiber optik kablo şebekesi döşemek üzere 1.5 milyar Pound (2.1 milyar dolar) yatırım yapma planını açıkladı. Ofcom BT’ye bu yeni şebekeye toptan erişim noktasında bir fiyatlandırma sınırı koymayacağı garantisini verdi. TDC bu kadar şanslı değildi ve büyük ihtimalle alternatif operatörlere şebekesi üzerinden rakip ürünler sunma imkânı sağlayacak olan toptan erişim için belirleyeceği fiyata sınırlama getirilmesi bekleniyor.

Bir sektör kuruluşu olan Kablo Avrupa tarafından da bu karar eleştirilmiş ve kablo şebekesinde alternatif operatörleri desteklemenin uzun zamandır erişim düzenlemelerinin uygulanmakta olduğu geleneksel sabit şebekelerdeki kadar kolay olmadığı dile getirilmiştir.

İSVEÇ

İsveçli kullanıcıların yarısından fazlası evde telsiz ağını nasıl kuracağından habersiz

Giderek daha çok kullanıcı haberleşmelerini telsiz olarak yapmaktadır. Evde telsiz şebekesine sahip İsveçli kullanıcıların yarısından fazlası nasıl güvenli ev ağı kurması gerektiğini bilmemektedir. Bu durum, İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS) tarafından yapılan bir çalışmada ortaya çıkmıştır. PTS, telsiz haberleşmesinin güvenliğinin nasıl düzenleneceğini gösteren üç adet kısa filmi İnternet üzerinden yayınlamaktadır.

Korumasız telsiz şebekesi, kullanıcısı için problemlere neden olmaktadır. Güvenli olmayan ev ağlarında üçüncü şahıslar şebekeye girebilmekte ve yasal olmayan materyal indirmek için kullanıcıların IP numaralarını kullanabilmektedir.

Doğru Kullanım

Evinde telsiz şebekesi kullananların %90'ından fazlası, şebekelerinin kullandıklarında her zaman veya genellikle güvenli olduklarını düşünmektedir. Bununla beraber, %55'i telsiz şebekelerinin güvenli olması için ne yapmalarını gerektiğini bilmediklerini belirtmişlerdir.

PTS'nin Güvenlik ve Adresleme Başkanı Christoffer Karsberg, telsiz haberleşmesinin doğru kullanıldığında güvenli kabul edilebileceğini ancak risklerden haberdar olmak gerektiğini belirterek, filmlerin güvenliğin artırılmasına yardımcı olacağını ifade etmiştir.

YouTube'da üç filmle bilgi ve öneri sağlanması

PTS, telsiz şebekesinin nasıl güvenli yapılacağı, mobil telefonlar üzerine Bluetooth'un nasıl kurulacağı ve telsiz bağlantısı kullanılarak kentte daha güvenli bir haberleşmenin nasıl olacağı hakkında bilgi sağlamak için İnternetteki kısa filmlerden yararlanılmasını istemektedir.

Telsiz şebekenizi güvenli yapmak için aşağıdaki işlemleri yapmak gerekmektedir:

1. Telsiz yönleticisinin kullanıcı adının ve şifresinin değiştirilmesi ve uzaktan kumandalı olarak ayarların değiştirilme olasılığının kaldırılması,
2. Telsiz şebekesinin adının değiştirilmesi ve şebeke adının yayınlanmasının etkisiz hale getirilmesi,
3. Şifrelemenin yapılması.

Belçika, 2010 da dördüncü şebeke işletmecisine sahip olmalı

Belçika Ekonomi Bakanlığı, hükümetin dördüncü mobil şebeke işletmeciliği lisansı açık artırmasını 2009 yılının sonundan önce gerçekleştirmeye karar verdiğini açıklamıştır. Belçika'nın mobil piyasasındaki rekabeti destekleyecek bir teklif içinde, 2G ve yüksek hızlı 3G genişbant hizmetlerini sunacak olan bir başka frekans, kamuoyu görüşleri alınmasının ardından yılın dördüncü çeyreği içinde müzakere edilecektir. Belçika'nın mevcut üç şebeke işletmecisine sözkonusu frekans için teklif vermelerine izin verilmeyecektir.

Belçika mobil piyasasında Proximus lider konumdadır. Proximus'un piyasa payı Mobistar ve Base gibi işletmecilerin rekabeti yüzünden düşmesine rağmen, Eylül 2008 sonunda piyasanın %40'ına sahip çıkmıştır. Mobistar %31 ve Base %28 piyasa payına sahip olmuştur. Aynı zamanda, Belçika'daki toplam mobil abone sayısı 11,7 milyona ulaşmıştır.

Belçika'nın Flamanca konuşan bölgesinde faaliyet gösteren sabit hat ve genişbant piyasasındaki kablo işletmecisi ve Belgocom'un en büyük rakibi olan Telenet, lisansı almak istediğini açıklamıştır. Eğer lisansı alabilirse, her açıdan Belgacom ile rekabet edebilecek ve böylece konumunu da daha da güçlendirebilecektir. İyi bir marka olarak bilinen Telenet geniş çapta bir müşteri potansiyeline sahiptir.

Telekom İşletmecileri Yeni Mobil Sonlandırma Ücretlerinde Mutabık Kalmışlardır. FICORA, 2010 Ve 2011 Yıllarında Fiyat İndirimi İstemektedir.

DNA Finland Oy, Elisa Oyj ve TeliaSonera Finland Oyj, mobil sonlandırma ücretlerinin seviyeleri konusunda bir sonuca ulaşmışlardır. Halihazırda işletmeciler Aralık 2009 tarihinde simetrik fiyatların tanıtımında bir anlaşmaya varmışlardı. Simetrik fiyat seviyesine ek olarak, fiyatlarda bir % 10'luk indirimin daha 2010 yılında uygulanmasında anlaşmaya varmışlardır.

Aralık'ta DNA, kendi mobil sonlandırma fiyatlarının dakikasını 5.4 cent'den, dakikası 4.9 cent'e düşürecektir. Bu durum Avrupa ortalamasından daha aşağıda olan tüm mobil şebeke işletmecilerinin fiyatlarının aynı seviyede olmasına sebebiyet verecektir. Gelecek yıl ise tüm işletmeciler fiyatlarını dakikası 4.9 cent'den, dakikası 4.4 cent'e düşürecektir.

Bir Telekom işletmecisi, mobil sonlandırma ücretini kendi şebekesindeki diğer işletmecilerden aldığı trafiğe göre ücretlendirmektedir. İşletmeciler arasındaki sonlandırma, iki farklı işletmecinin aboneleri arasındaki haberleşme için öncelikli bir gereksinimdir. Mobil kullanım ücretleri öylesine önemlidir ki, tüm Telekom işletmecileri ve kullanıcıları iletişim şebekesine ve servislere erişebilsinler ve rekabet şartları hepsine eşit olabilsin diye makul seviyede tutulmaktadır.

2010 yılında daha da düşecek olan yeni fiyat seviyeleri bakımından işletmecilerin anlaşmaya varmış olmaları oldukça önemlidir. İlave olarak, Aralık ayında mobil işletmeciler arasındaki fiyat farklılıklarını kaldırmak FICORA'nın bakış açısı ile birbirini tutmaktadır.

FICORA açısından řu anda mobil sonlandırma ücretlerindeki fiyat indirimi kararlaştırılmış değildir, ancak uzun vadede yeterlidir. Böylece 2011 de otoritenin de isteği doğrultusunda ücretler daha da aşağı dūřecektir.

Ses çağrı sonlandırma ücretlerine ek olarak, FICORA, halen düzenlenmemiş olan SMS trafiği için mobil sonlandırma ücretlerini belirlemiştir. Ses çağrılarının tersine Finlandiya'da mesajların sonlandırma ücretleri Avrupa'da en yüksek ücretler arasında yer almaktadır. FICORA, bu ücretlerin dūřürölmesi için mobil şebeke işletmecilerine Haziran ayına kadar aralarında görüşmeleri sürdürmelerine izin vermiştir.

Sonlandırma ücretlerini aktif bir şekilde izlemeye devam edecek olan FICORA, odaklandığı konular arasında olan mobil sonlandırma düzenlemelerine de devam edecektir.

YUNANİSTAN

Atina Borsasının yaptığı açıklamaya göre; Yunanistan'ın en büyük alternatif sabit genişbant hizmet sağlayıcısı ForthNet, hisselerini alma eğilimi gösteren özel sermaye şirketleri ile öngörüşmelere başlamıştır. Büyük hisse sahibi Emirates International Telecommunications (EIT), Forthnet'in bu hareketinin DSL işletmeciliğini korumak amacını taşıdığını belirtmiştir. Dubai Holding'ten Tecom Investment ve Dubai Investment Group tarafından oluşturulmuş ortak yatırım olan EIT; Güney Kıbrıs Rum Kesimi'ne kayıtlı Forgoing Holding üzerinden %34.5, EIT (Malta) ve Maltese Telco GO (eski Maltacom) üzerinden ikinci çoğunluk hisseye sahip bulunmaktadır.